

Persbericht

PB04-021
12 februari 2004
9.30 uur

Economie krimpt 0,8 procent in 2003

De Nederlandse economie is in 2003 met 0,8 procent gekrompen. Het laatste jaar waarin het bruto binnenlands product (BBP) ook daalde was 1982. In het vierde kwartaal van 2003 was het BBP 0,5 procent lager dan in hetzelfde kwartaal van 2002. De kwartaal-op-kwartaalgroei was in het vierde kwartaal 0,3 procent. Deze lichte groei komt na een stabilisatie in het derde kwartaal van 2003 en drie kwartalen op rij waarin de economie kromp. Dit blijkt uit nieuwe cijfers over de economische groei van het CBS.

In 2003 hebben huishoudens minder geconsumeerd en bedrijven en overheid minder geïnvesteerd dan in 2002. De uitvoer is gelijk gebleven. De consumptie van de overheid leverde als enige bestedingscategorie een positieve bijdrage aan de economische groei.

Consumptie huishoudens lager

In 2003 hebben huishoudens 1,3 procent minder besteed dan in 2002. Dit is de eerste daling van het consumptievolume van huishoudens sinds 1982. De sterkste daling heeft zich in 2003 voorgedaan bij de bestedingen aan duurzame goederen. Er werden vooral minder meubelen gekocht. Maar ook aan diensten en aan voedings- en genotmiddelen werd iets minder besteed. In het vierde kwartaal was de consumptie 1,8 procent lager dan een jaar eerder.

Investerings dalen het meest

De investeringen in vaste activa lieten in 2003 de grootste daling zien. In 2003 is 3,4 procent minder geïnvesteerd dan in 2002. Vooral de investeringen in bedrijfsgebouwen en in machines en installaties waren lager. Ook in infrastructuur en bedrijfsauto's is minder geïnvesteerd. Na drie jaar van daling zijn de investeringen in computers wel toegenomen. De afname van de investeringen in het vierde kwartaal ten opzichte van een jaar eerder was relatief beperkt vanwege de aflevering van vliegtuigen.

Uitvoer en invoer trekken eind 2003 iets aan

Het volume van de uitvoer van goederen en diensten was in 2003 precies even groot als in 2002. De invoer is met 0,5 procent licht gestegen. In het vierde kwartaal waren echter zowel de uitvoer als de invoer hoger dan een jaar eerder.

Positieve bijdrage overheidsconsumptie

De volumegroei van de overheidsconsumptie is in 2003 uitgekomen op 2,4 procent. De uitgaven aan zorg zijn het meest toegenomen. Ook aan openbaar bestuur en onderwijs heeft de overheid meer uitgegeven, maar de stijging was minder groot dan in 2002. De overheidsconsumptie heeft in 2003 als enige bestedingscategorie positief bijgedragen aan de economische groei.

Meeste commerciële bedrijven produceren minder

In de meeste commerciële bedrijfstakken is de productie in 2003 gedaald. De grootste dalingen hebben zich voorgedaan bij industrie, bouw en delfstoffenwinning. Bij de commerciële dienstverleners lieten de horeca en de uitzendbureaus opvallend grote dalingen zien. Daarentegen behoorden de telecombedrijven en de financiële instellingen tot de commerciële branches met een toegenomen productie.

De productie van de zorg en de overheid is in 2003 gestegen met 2,1 procent. Deze stijging is iets minder dan in heel 2002.

Technische toelichting

De economische groei wordt gemeten aan de volumegroei van het bruto binnenlands product (BBP). Dit is het totaal van de in het productieproces gevormde inkomens (de 'toegevoegde waarde').

In dit persbericht is de eerste raming van de economische groei in het vierde kwartaal van 2003 en daarmee voor heel 2003 gepubliceerd. Deze 'flashraming' heeft een voorlopig karakter: de cijfers kunnen nog worden aangepast op basis van statistische informatie die de komende tijd beschikbaar komt. Op 1 april 2004 worden nieuwe cijfers over het vierde kwartaal en eventueel ook over de voorgaande drie kwartalen van 2003 gepubliceerd, waarbij bovendien meer detailgegevens beschikbaar komen. In dit persbericht zijn de cijfers over de eerste drie kwartalen van 2003 niet gewijzigd.

Seizoengecorrigeerde cijfers voor voorgaande kwartalen kunnen door het toevoegen van het vierde kwartaal fractioneel zijn veranderd.

Tabel 1: Bruto Binnenlands Product (marktprijzen)

	Verandering ten opzichte van	
	Zelfde periode vorig jaar	Voorgaande periode ¹⁾
	<i>volumemutaties in %</i>	
2001	1,2	.
2002	0,2	.
2003	-0,8	.
2001-I	1,6	0,2
II	1,7	0,4
III	1,1	-0,1
IV	0,5	0,0
2002-I	-0,1	0,0
II	0,2	0,4
III	0,7	0,1
IV	0,1	-0,4
2003-I	-0,2	-0,3
II	-1,2	-0,5
III	-1,2	0,0
IV	-0,5	0,3

1) Gecorrigeerd voor seizoeninvloeden en werkdageffecten.

Bron: CBS

Tabel 2: Goederen- en dienstentotalen

	2002	2003	2003			
			I	II	III	IV
	<i>volumemutaties in % t.o.v. een jaar eerder</i>					
Consumptieve bestedingen	1,8	-0,1	0,8	-0,1	-0,4	-0,5
w.v. door huishoudens	0,8	-1,3	-0,1	-1,4	-1,7	-1,8
door overheid	3,8	2,4	2,6	2,3	2,4	2,3
Investeringen in vaste activa	-4,5	-3,4	-5,4	-3,5	-3,5	-1,5
Veranderingen voorraden 1)	-0,2	-0,1	0,3	-0,9	0,7	0,1
Nationale bestedingen	0,1	-0,5	-0,3	-0,8	-1,2	0,0
Uitvoer goederen en diensten	0,1	0,0	1,1	-1,2	-1,0	1,0
Invoer goederen en diensten	-0,2	0,5	1,1	-0,5	-0,9	2,0
Bruto binnenlands product	0,2	-0,8	-0,2	-1,2	-1,2	-0,5

1) In procenten van het BBP in constante prijzen.

Bron: CBS

Tabel 3: Waarde- en prijsontwikkeling van het BBP (marktprijzen)

	Waarde	Waardeverandering	Prijsverandering
	<i>mld euro</i>	<i>in % t.o.v. jaar eerder</i>	
2001	429,1	6,7	5,4
2002	444,6	3,6	3,4
2003	454,3	2,2	3,0
2001-I	104,7	7,9	6,2
II	109,6	7,2	5,4
III	104,4	6,4	5,3
IV	110,4	5,3	4,8
2002-I	108,0	3,1	3,2
II	113,3	3,5	3,2
III	109,0	4,4	3,6
IV	114,4	3,6	3,4
2003-I	111,6	3,3	3,5
II	115,9	2,3	3,5
III	110,3	1,2	2,5
IV	116,4	1,8	2,4

Bron: CBS**Tabel 4: Toegevoegde waarde van producenten (bruto, basisprijzen)**

	2002	2003	2003			
			I	II	III	IV
<i>volumemutaties in % t.o.v. een jaar eerder</i>						
Producenten van:						
Goederen	-1,5	-2,3	-1,0	-3,3	-3,5	-1,4
Landbouw en visserij	-1,6	-1,4	-1,5	0,3	-2,8	-0,7
Industrie en energie:	-1,0	-2,2	0,3	-4,4	-3,6	-1,3
w.o. Industrie	-1,6	-2,4	-2,0	-3,0	-2,4	-2,2
Bouwnijverheid	-3,2	-3,0	-5,2	-1,3	-3,6	-2,0
Commerciële diensten	0,1	-0,7	-0,3	-1,2	-1,1	-0,3
Handel, horeca en transport	0,8	-1,4	-0,4	-2,0	-2,4	-0,8
Financiële en zakelijke diensten	-0,4	-0,2	-0,3	-0,6	-0,1	0,2
Niet-commerciële diensten	2,8	2,1	1,9	1,8	2,4	2,1

Bron: CBS